



Bryssel, 22. lokakuuta 2024
(OR. en)

14715/24

Toimielinten välinen asia:
2024/0234(COD)

CODEC 1962
ECOFIN 1172
RELEX 1315
COEST 567
FIN 931
PE 235

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI Ukrainan lainayhteistyömekanismien perustamisesta ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun antamisesta Ukrainalle – Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset (Strasbourg, 21.–24. lokakuuta 2024)

I JOHDANTO

Pysyvien edustajien komitea vahvisti 9. lokakuuta 2024, että mikäli Euroopan parlamentti hyväksyy edellä mainitun komission ehdotuksen ilman tarkistuksia, neuvosto hyväksyy Euroopan parlamentin kannan.

Esittelijä Karin KARLSBRO (Renew, SE) esitteli 15. lokakuuta 2024 kansainvälisen kaupan valiokunnan (INTA) puolesta mietinnön, jonka tarkoituksena on hyväksyä komission ehdotus.

II ÄÄNESTYS

Euroopan parlamentti vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa 22. lokakuuta 2024 hyväksyen komission ehdotuksen. Tämä kanta on esitetty parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselmassa.

Neuvoston pitäisi näin ollen voida hyväksyä tämän ilmoituksen liitteenä oleva Euroopan parlamentin kanta, jolloin molempien toimielinten ensimmäinen käsittely päättyy.

Säädös annettaisiin sitten Euroopan parlamentin kantaa vastaavassa muodossa.

P10_TA(2024)0021

Ukrainan lainayhteistyömekanismin perustaminen ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun antaminen Ukrainalle

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 22. lokakuuta 2024 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Ukrainan lainayhteistyömekanismin perustamisesta ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun antamisesta Ukrainalle (COM(2024)0426 – C10-0106/2024 – 2024/0234(COD))

(Tavallinen lainsäätämisyjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2024)0426),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 212 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C10-0106/2024),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon budjettivaliokunnan talousarvionäkökohtia koskevan arvion,
 - ottaa huomioon neuvoston edustajan 9. lokakuuta 2024 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 60 artiklan ja 58 artiklan,
 - ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan kirjeen,
 - ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan mietinnön (A10-0006/2024),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;
 3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

**Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 22. lokakuuta 2024,
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/... antamiseksi Ukrainan
lainayhteistyömekanismin perustamisesta ja poikkeuksellisen makrotaloudellisen
rahoitusavun antamisesta Ukrainalle**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 212 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

noudattavat tavallista lainsäätämisjärjestystä¹,

¹ *Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 22. lokakuuta 2024.*

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Sen jälkeen kun Venäjän Ukrainaa vastaan käymä provosoimaton ja perusteeton hyökkäyssota alkoi 24 päivänä helmikuuta 2022, unioni, sen jäsenvaltiot ja eurooppalaiset rahoituslaitokset ovat mobilisoineet ennennäkemättömän määrän varoja, joilla tuetaan Ukrainan taloudellista, sosiaalista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä. Tässä tuessa yhdistyvät unionin talousarviosta myönnettävä tuki, mukaan lukien poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu ja Euroopan investointipankin ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin tuki, joka on taattu kokonaan tai osittain unionin talousarviosta, sekä jäsenvaltioiden myöntämä lisärahoitustuki.
- (2) Unionin Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2022/2463² nojalla myöntämää enintään 18 miljardin euron makrotaloudellista rahoitusapua pidettiin asianmukaisena vastauksena Ukrainan rahoitusvajeeseen vuonna 2023, ja se auttoi saamaan liikkeelle merkittävää rahoitusta muilta avunantajilta ja kansainvälisiltä rahoituslaitoksilta. Se paransi merkittävästi Ukrainan makrotaloudellista ja rahoituksellista kriisinsietokykyä kriittisenä aikana.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2022/2463, annettu 14 päivänä joulukuuta 2022, välineen perustamisesta tuen antamiseksi Ukrainalle vuonna 2023 (makrotaloudellinen rahoitusapu plus) (EUVL L 322, 16.12.2022, s. 1).

- (3) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) 2024/792³ perustettiin 29 päivänä helmikuuta 2024 Ukrainan tukiväline poikkeukselliseksi keskipitkän aikavälin välineeksi, joka kokoaa yhteen unionin Ukrainalle antaman kahdenvälisen tuen ja jolla varmistetaan koordinointi ja tehokkuus, jäljempänä 'Ukrainan tukiväline'. Vuosina 2024–2027 Ukrainan tukivälineellä autetaan vastaamaan Ukrainan rahoitustarpeisiin ja tuetaan sen elpymis-, jälleenrakennus- ja nykyaikaistamistarpeita sekä tuetaan samalla Ukrainan uudistuksia, joita se toteuttaa osana valmistelujaan kohti unioniin liittymistä. Ukrainan tukivälineellä on toteutettu unionin horjumaton sitoumus jatkaa rahoitustukea Ukrainalle ja sen kansalle.
- (4) Venäjän hyökkäyssota Ukrainaa vastaan on aiheuttanut Ukrainassa valtavia vahinkoja, ja elpymis- ja jälleenrakennuskustannusten arvioidaan 31 päivänä joulukuuta 2023 olleen 486 miljardia Yhdysvaltain dollaria. Ukrainalla ei ole myöskään enää pääsyä kansainvälisille rahoitusmarkkinoille, ja sen julkisen talouden tulot ovat merkittävästi vähentyneet, kun taas julkisen talouden menot ovat huomattavasti kasvaneet. Tätä taustaa vasten voidaan ennakoida, että rahoitustarpeet ovat tulevina vuosina huomattavia.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/792, annettu 29 päivänä helmikuuta 2024, Ukrainan tukivälineen perustamisesta (EUVL L, 2024/792, 29.2.2024), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

- (5) Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) sopi 30 päivänä maaliskuuta 2023 Ukrainan kanssa laajennettuun rahoitusjärjestelyyn kuuluvasta nelivuotisesta 15,6 miljardin Yhdysvaltain dollarin ohjelmasta, jonka tarkoituksena on ylläpitää talous- ja rahoitusvakautta poikkeuksellisen suuren epävarmuuden vallitessa, palauttaa velkakestävyys ja edistää uudistuksia, joilla tuetaan Ukrainan elpymistä sodan jälkeen. IMF:n ohjelma, kuten myös G7-maiden johtajien, unionin ja muiden avunantajien antamat rahoituslupaukset, on muotoiltu niin, että se vastaa Ukrainan maksutaseen rahoittamistarpeisiin ja palauttaa keskipitkän aikavälin ulkoisen elinkelpoisuuden. Ukraina on tähän mennessä saattanut onnistuneesti päätökseen neljä laajennettuun rahoitusjärjestelyyn kuuluvaa ohjelman tarkastelua, mikä korostaa Ukrainan viranomaisten vakaata sitoutumista uudistusten toteuttamiseen ja maltilliseen politiikkaan. IMF arvioi, että kokonaisrahoitusvajeen perustaso on IMF:n ohjelmakauden aikana 121,9 miljardia Yhdysvaltain dollaria.

- (6) Koska Ukrainan tilannetta koskeviin näkymiin liittyy poikkeuksellisen suurta epävarmuutta, IMF esitti laajennettuun rahoitusjärjestelyyn kuuluvan ohjelman neljännen tarkastelun yhteydessä päivitetyn heikkenemisskenaarion, jossa otetaan huomioon häiriö, jonka sodan jatkuminen intensiivisempänä vuoteen 2025 aiheuttaa taloudelle. Talouden ilmapiiriin, muuttoliikkeeseen, energiatarjontaan kohdistuvien paineiden lisääntymiseen, vientikapasiteetin heikkenemiseen ja erityisesti puolustusmenoihin kohdistuvien kielteisten vaikutusten seurauksena on vaarana, että kokonaisrahoitusvaje kasvaa tässä heikkenemisskenaariossa IMF:n ohjelmakaudella 140,7 miljardiin Yhdysvaltain dollariin. Kun otetaan huomioon sodan jatkuminen intensiivisenä ja vahingot, joita Venäjän lisääntyneistä laajamittaisista hyökkäyksistä aiheutuu Ukrainan kriittiselle siviili-infrastruktuurille, Ukrainan on saatava käyttöön merkittäviä lisävaroja julkista taloutta ja pitkän aikavälin elpymistä ja jälleenrakentamista koskevia painopisteitään varten. Tämän seurauksena unionin olisi jatkettava asianmukaisia toimia ottaen huomioon, että jäljellä oleva rahoitusvaje on unionin, muiden avunantajien ja kansainvälisten rahoituslaitosten, kuten IMF:n, jo antamia varoja suurempi.

- (7) G7-maiden johtajat vahvistivat 14 päivänä kesäkuuta 2024 Apuliassa hyväksymässään julkilausumassa horjumattoman tukensa Ukrainalle ja vahvan sitoumuksensa auttaa Ukrainaa täyttämään kiireelliset lyhyen aikavälin rahoitustarpeensa sekä tukea Ukrainan pitkän aikavälin elpymis- ja jälleenrakennuspainopisteitä. Tätä varten G7-maiden johtajat ilmoittivat käynnistävänsä ”Extraordinary Revenue Acceleration Loans for Ukraine” -aloitteen, jäljempänä ”ERA-lainat Ukrainalle” -aloite’, jotta vuoden 2024 loppuun mennessä saataisiin käyttöön noin 50 miljardia Yhdysvaltain dollaria lisärahoitusta Ukrainan sotilaallisiin, budjetti- ja jälleenrakennustarpeisiin. G7-maiden johtajat ilmoittivat aikovansa antaa rahoitusta, jonka hoitokulut ja takaisinmaksu suoritetaan tulevista ylimääräisistä tulovirroista, joita saadaan unionissa ja muilla lainkäyttöalueilla olevista pysäytetyistä Venäjän valtion varoista.

- (8) Eurooppa-neuvosto pyysi 27 päivänä kesäkuuta 2024 antamissaan päätelmissä komissiota, korkeaa edustajaa ja neuvostoa kaikki asiaankuuluvat oikeudelliset ja taloudelliset näkökohdat huomioon ottaen edistämään yhdessä G7-kumppaneiden kanssa G7-maiden johtajien käymien keskustelujen mukaisesti toimia, joiden avulla voidaan tarjota lisärahoitusta Ukrainalle vuoden loppuun mennessä lainoina, joita hoidetaan ja maksetaan takaisin tulevilla ylimääräisten tuottojen virroilla, jotta voidaan tukea Ukrainan nykyisiä ja tulevia sotilaallisia, budjetti- ja jälleenrakennustarpeita. Eurooppa-neuvosto totesi myös, että unionin lainsäädännön mukaisesti Venäjän varojen olisi pysyttävä jäädytettynä, kunnes Venäjä lopettaa hyökkäyssotansa Ukrainaa vastaan ja korvaa sille sodan aiheuttamat vahingot.

- (9) Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan jatkuessa on tarpeen varmistaa, että Ukrainalle annetaan riittävää ja jatkuvaa taloudellista tukea. Tätä varten olisi perustettava Ukrainan lainayhteistyömekanismi, jäljempänä 'mekanismi', jolla Ukrainalle annetaan eittakaisinmaksettavaa rahoitustukea, jolla maata autetaan maksamaan takaisin sen tueksi annetut lainat. Mekanismin olisi saatava varoja, myös Venäjän pysäytetyistä varoista tulevaisuudessa saatavista ylimääräisistä tuottovirroista, ja maksettava kyseiset varat säännöllisesti Ukrainalle lainojen pääoman, korkojen ja liitännäiskustannusten kattamiseksi. Jotta unioni voisi suoraan auttaa Ukrainaa täyttämään rahoitustarpeensa, unionin olisi lisäksi myönnettävä Ukrainalle lainan muodossa poikkeuksellista makrotaloudellista rahoitusapua, jäljempänä 'makrotaloudellisen rahoitusavun laina', jota olisi tuettava mekanismista.
- (10) Neuvosto hyväksyi 21 päivänä toukokuuta 2024 päätöksen (YUTP) 2024/1470⁴, jolla muutettiin neuvoston päätöstä 2014/512/YUTP⁵. Päätöksen (YUTP) 2024/1470 johdantoosan 28 kappaleessa todetaan, että rajoittavat toimenpiteet, jotka liittyvät Venäjän keskuspankin varojen ja varantojen hoitoon liittyvien liiketoimien kieltämiseen, olisi pidettävä voimassa, kunnes Venäjä lopettaa hyökkäyssotansa Ukrainaa vastaan ja korvaa Ukrainalle tämän sodan aiheuttamat vahingot.

⁴ Neuvoston päätös (YUTP) 2024/1470, annettu 21 päivänä toukokuuta 2024, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun päätöksen 2014/512/YUTP muuttamisesta, (EUVL L, 2024/1470, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1470/oj>).

⁵ Neuvoston päätös 2014/512/YUTP, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2014, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta (EUVL L 229, 31.7.2014, s. 13).

- (11) Neuvosto hyväksyi 21 päivänä toukokuuta 2024 asetuksen (EU) 2024/1469⁶, jolla muutettiin neuvoston asetusta (EU) N:o 833/2014⁷. Asetuksella (EU) 2024/1469 pannaan täytäntöön tietyt päätöksessä (YUTP) 2024/1470 säädetty toimenpiteet. Kyseisiin toimenpiteisiin kuuluvat säännöt, joiden mukaan arvopaperikeskuksille päätöksen 2014/512/YUTP 1 a artiklan 4 kohdassa ja asetuksen (EU) N:o 833/2014 5 a artiklan 4 kohdassa säädetyn kiellon täytäntöönpanon seurauksena kertyvistä odottamattomista ja ylimääräisistä tuloista saatavat nettovoitot on ohjattava tukemaan Ukrainaa, myös unionin talousarviosta rahoitettavien unionin ohjelmien kautta, siten, että noudatetaan sovellettavia sopimusvelvoitteita sekä unionin ja kansainvälistä oikeutta ja koordinoidaan toimia kumppanien kanssa. Arvopaperikeskusten, joilla on hallussaan Venäjän keskuspankin varoja ja varantoja yli 1 miljoonan euron kokonaisarvosta, on erityisesti annettava unionille 99,7 prosentin rahoitusosuus Venäjän valtion varojen pysäyttämisen seurauksena saaduista nettovoitoista, joita on kertynyt 15 päivästä helmikuuta 2024 alkaen.

⁶ Neuvoston asetus (EU) 2024/1469, annettu 21 päivänä toukokuuta 2024, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta annetun asetuksen (EU) N:o 833/2014 muuttamisesta (EUVL L, 2024/1469, 22.5.2024, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1469/oj>).

⁷ Neuvoston asetus (EU) N:o 833/2014, annettu 31 päivänä heinäkuuta 2014, rajoittavista toimenpiteistä Ukrainan tilannetta epävakauttavien Venäjän toimien johdosta (EUVL L 229, 31.7.2014, s. 1).

- (12) Arvopaperikeskusten unionille maksamaa rahoitusosuutta olisi maksettava niin kauan kuin rajoittavat toimenpiteet, jotka liittyvät Venäjän keskuspankin varojen ja varantojen hoitoon liittyvien liiketoimien kieltämiseen, ovat voimassa, ja niiden olisi pysyttävä voimassa siihen asti, kunnes Venäjä lopettaa hyökkäyssotansa Ukrainaa vastaan ja korvaa Ukrainalle kyseisen sodan aiheuttamat vahingot.
- (13) Neuvosto mukautti ... päivänä ...kuuta ... [tämän asetuksen hyväksymispäivä] päätöksessä 2014/512/YUTP säädetyn, arvopaperikeskusten maksettavaksi tulevan, unionin ohjelmien kautta Ukrainan tukemiseen käytettävän rahoitusosuuden prosenttiosuuden, ja se on 95 prosenttia. Samana päivänä neuvosto mukautti asetuksen (EU) N:o 833/2014 liitteessä XLI vahvistettuja unionin talousarvioon ulkoisina käyttötarkoitukseensa sidottuina tuloina maksetun rahoitusosuuden määriä ja osoitti 100 prosenttia kyseisestä rahoitusosuudesta mekanismiin. Sen vuoksi unioni on toteuttanut tarvittavat toimet varmistaakseen, että mekanismiin tarkoitettun rahoitusosuuden käyttöä jatketaan.

- (14) Mekanismia olisi voitava tukea käyttämällä ylimääräisiä tuloja, jotka ovat peräisin myös muilla lainkäyttöalueilla kuin unionissa olevien Venäjän valtion varojen pysäyttamisestä. Tätä varten kolmansien maiden tai muiden rahoituslähteiden olisi voitava osallistua mekanismiin. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava vapaaehtoisesti osallistua mekanismin rahoittamiseen, erityisesti tuloilla, joita asianomaiselle jäsenvaltiolle kertyy Venäjän valtion pysäytetyistä varoista. Tällaiset rahoitusosuudet olisi katsottava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509⁸, jäljempänä 'varainhoitoasetus', 21 artiklan 2 kohdan a alakohdassa sekä d ja e alakohdassa tarkoitetuiksi ulkoisiksi käyttötarkoitukseensa sidotuiksi tuloiksi. Lisäksi kolmansien maiden olisi voitava suoraan käyttää ylimääräisiä tuloja, jotka ovat peräisin niiden lainkäyttöalueella pysäytetyistä Venäjän valtion varoista, vähentääkseen Ukrainalle mahdollisesti annettujen kahdenvälisen lainojen takaisinmaksutarpeita ja tukea siten mekanisme pientämällä kyseiseen lainaan tarvittavan tuen kokonaismäärää.

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (15) Mekanismin mukaista tukea olisi oltava käytettävissä, jotta voidaan kattaa pääoma-, korko- ja liitännäiskustannukset makrotaloudellisen rahoitusavun lainoista, joita Ukraina on ottanut allekirjoittamalla makrotaloudellista rahoitusavun lainaa koskevan sopimuksen, jäljempänä 'makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimus', sekä kahdenvälisillä lainasopimuksilla sellaisten kahdenvälisten lainojen antajien kanssa, jotka toimivat Apuliassa 14 päivänä kesäkuuta 2024 annetun G7-julkilausumaan kirjatun G7-maiden johtajien ”ERA-lainat Ukrainalle” -aloitteen puitteissa.

- (16) Mekanismin tuen olisi oltava käytettävissä ja sitä olisi annettava tavalla, jolla varmistetaan sekä kahdenvälisten lainojen antajien että unionin tasavertainen kohtelu. Kahdenvälisten lainojen antaminen välittäjän kautta ei saisi estää tällaisten lainojen tukikelpoisuutta tätä asetusta sovellettaessa. Ei-takaisinmaksettava rahoitustuki olisi kohdennettava Ukrainan auttamiseen makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja tukikelpoisten kahdenvälisten lainojen takaisinmaksamisessa niin, että kunkin lainan pääoma suhteutetaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja kaikkien tukikelpoisten kahdenvälisten lainojen pääoman summaan. Kun Ukraina on maksanut kokonaan takaisin kyseiset lainat, mukaan lukien korot ja liitännäiskustannukset, rahoitustuen kohdentamista olisi mukautettava sillä tavoin, että mahdolliset tulevat varat kohdennetaan jäljellä oleviin lainoihin siten, että makrotaloudellisen rahoitusavun lainan tai tukikelpoisen kahdenvälisen lainan pääoma suhteutetaan kaikkien jäljellä olevien lainojen pääoman summaan. Kunkin lainan pääomana olisi pidettävä alkuperäistä pääomaa, johon laina-asiakirjoissa on sitouduttu, eikä siinä saisi ottaa huomioon muita tekijöitä, kuten takaisinmaksuja, lisärahoitusta tai pääomitettuja määriä.

- (17) Jotta kahdenvälisesti annettuja lainoja voidaan tukea mekanismilla nopeasti ja tehokkaasti, komission olisi arvioitava kahdenväliset lainat, joita G7-maiden ”ERA-lainat Ukrainalle” -aloitteen puitteissa toimivat kahdenvälisen lainojen antajat antavat, ja tarvittaessa hyväksyttävä ne tukea varten. Jos tällaiset kahdenväliset lainasopimukset ovat luonnosvaiheessa tai jos ne eivät ole vielä tulleet voimaan, komission olisi seurattava niiden voimaantuloa. Jotta voidaan varmistaa, että kahdenväliset lainat Ukrainalle maksetaan oikea-aikaisesti, kahdenväliset lainasopimukset olisi toimitettava komissiolle viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2025 ja niiden olisi tultava voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.
- (18) Mekanismin mukaisen tuen vapauttamisen edellytyksenä olisi oltava, että komissio ja Ukraina ovat tehneet sopimuksen mekanismin täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöksistä ja että komissio on antanut myönteisen arvion Ukrainan esittämästä ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea koskevasta pyynnöstä. Ukrainan olisi toimitettava komissiolle tarvittavat tiedot sen varmistamiseksi, että mekanismilla tuetaan kahdenvälisiä lainoja enintään siihen kokonaismäärään asti, jonka Ukraina on kulloisellekin kahdenvälisen lainojen antajalle velkaa. Komissio voisi poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustelluista syistä arvioida myös kahdenvälisen lainojen antajien esittämiä maksupyyntöjä.

- (19) Mekanismin mukaisen tuen lisäksi olisi myönnettävä makrotaloudellisen rahoitusavun laina, jolla tuetaan Ukrainan makrotaloudellista vakautta ja helpotetaan Ukrainan ulkoisia rahoitusrajoitteita erityisesti maan rahoitustarpeiden kattamiseksi. Koska kyseiset rahoitustarpeet ovat luonteeltaan kiireellisiä, makrotaloudellisen rahoitusavun lainan olisi oltava käytettävissä ennen vuoden 2024 loppua.
- (20) Makrotaloudellisen rahoitusavun lainasta olisi annettava tukea enintään 35 miljardin euron lainan muodossa. Jotta voidaan ottaa huomioon mekanismin puitteissa mahdollisesti esitettävät kahdenvälisiä lainoja koskevat tukipyynnöt ja jotta voidaan varmistaa samalla, että tämän asetuksen nojalla käytettävissä olevaa unionin tukea hoidetaan moitteettomasti, makrotaloudellisen rahoitusavun lainan määrää olisi mukautettava ottaen huomioon mekanismin puitteissa tukikelpoisiksi hyväksytyt Ukrainalle annetut kahdenväliset lainat, kuten myös kolmansien maiden esittämien aikomusten pääoma, joka on ilmoitettu komissiolle G7-ryhmän ”ERA-lainat Ukrainalle” -aloitteen puitteissa. Mukautus olisi tehtävä, jos kaikkien sellaisten lainojen kokonaismäärä, joille on haettu tukea tämän asetuksen nojalla, ylittää 45 miljardia euroa.

- (21) Makrotaloudellisen rahoitusavun lainan muodossa Ukrainalle annettavan tuen olisi tullava Ukrainan tukivälineen nojalla annetun unionin tuen lisäksi ja täydennettävä sitä. Komission olisi mahdollisuuksien mukaan pyrittävä minimoimaan Ukrainalle hallinnoinnista ja raportoinnista aiheutuva rasitus.
- (22) Ukrainalle makrotaloudellisen rahoitusavun lainan muodossa annettavan tuen ennakkoehtona olisi oltava, että Ukraina ylläpitää ja kunnioittaa edelleen toimivan demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarinen monipuoluejärjestelmä ja oikeusvaltioperiaate, ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden ihmisoikeuksien, kunnioittamisen. Tätä ennakkoehtoa olisi sovellettava myös mekanismille osoitettuihin maksupyyntöihin siltä osin kuin ne liittyvät makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan. Sama ennakkoehto koskee Ukrainan tukivälineen nojalla annettua tukea, ja komission olisi tehtävä arviointinsa näiden kahden välineen osalta yhdessä.

- (23) Komission olisi tarvittaessa otettava asianmukaisesti huomioon neuvoston päätös 2010/427/EU⁹ ja Euroopan ulkosuhdehallinnon rooli.
- (24) Makrotaloudellisen rahoitusavun laina olisi kytkettävä politiikkaa koskeviin ehtoihin, jotka vahvistetaan komission ja Ukrainan välisessä yhteisymmärryspöytäkirjassa, jäljempänä 'yhteisymmärryspöytäkirja'. Ehtojen olisi oltava johdonmukaisia neuvoston täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447¹⁰ liitteeseen sisältyvien laadullisten ja määrällisten tavoitteiden ja niihin yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseen mennessä tehtyjen muutosten kanssa. Lisäksi yhteisymmärryspöytäkirjaan olisi sisällytettävä Ukrainan sitoumus edistää yhteistyötä unionin kanssa Ukrainan puolustusteollisuuden elvyttämisessä, jälleenrakentamisessa ja nykyaikaistamisessa Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan elvyttämiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaistamiseen tähtäävien unionin ohjelmien tavoitteiden mukaisesti. Olisi myös toteutettava tarvittavat toimet, joilla varmistetaan kahdenvälisen lainojen, makrotaloudellisen rahoitusavun laina mukaan lukien, koordinointi ja täydentävyys muiden avunantajien kanssa. Tätä varten olisi käytettävä Ukrainan tuen lahjoittajien foorumia, joka on jo toiminnassa tällaista näkemystenvaihtoa varten.

⁹ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

¹⁰ Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2024/1447, annettu 14 päivänä toukokuuta 2024, Ukraina-suunnitelman arvioinnin hyväksymisestä (EUVL L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

- (25) Tämän asetuksen yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi sekä tehokkuussyistä komissio olisi valtuutettava neuvottelemaan tällaisista ehdoista Ukrainan viranomaisten kanssa jäsenvaltioiden edustajista muodostuvan komitean valvonnassa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011¹¹ mukaisesti. Kun otetaan huomioon avun mahdollisesti huomattava vaikutus, on asianmukaista käyttää asetuksessa (EU) N:o 182/2011 määriteltyä tarkastelumenettelyä. Kun otetaan huomioon Ukrainalle myönnettävän unionin makrotaloudellisen rahoitusavun lainan määrä, yhteisymmärryspöytäkirjan hyväksymiseen ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainan vähentämiseen tai peruuttamiseen olisi sovellettava tarkastelumenettelyä.
- (26) Makrotaloudellisen rahoitusavun lainan yksittäisen erän vapauttamisen ehtona olisi oltava, että komissio antaa myönteisen arvion Ukrainan esittämästä rahoituspyynnöstä. Yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen politiikkaa koskevien ehtojen arviointi ei saisi rajoittaa muiden unionin ohjelmien ja välineiden mukaisten samankaltaisten ehtojen täyttymisen arviointia.

¹¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (27) Moitteettoman varainhoidon periaate huomioon ottaen ja Ukrainan viranomaisten likviditeetinhallinnan helpottamiseksi ja ennakoitavuuden varmistamiseksi komission olisi varmistettava, että makrotaloudellisen rahoitusavun lainan osaeriä maksetaan vuosina 2024 ja 2025 koko ajan, välttämällä mahdollisuuksien mukaan merkittäviä poikkeamia maksetuissa määrissä vuosineljänneksestä toiseen. Osaerien maksaminen olisi tarvittaessa sovittava yhteen Ukrainan tukivälineen I pilarin mukaisen lainan tai ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksamisen ajoituksen kanssa. Lisäksi on aiheellista säätää mahdollisuudesta arvioida uudelleen Ukrainan rahoitustarpeita ja vähentää makrotaloudellisen rahoitusavun lainan mukaista tukea tai peruuttaa se, jos kyseiset tarpeet vähenevät olennaisesti alkuperäisiin ennusteisiin verrattuna makrotaloudellisen rahoitusavun lainan mukaisesti annettavan tuen saatavuusaikana.

- (28) Komission ja Ukrainan viranomaisten välillä tehtävän makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksen olisi sisällettävä määräyksiä, jotka ovat yhdenmukaisia 20 päivänä kesäkuuta 2024 voimaan tullessa, unionin ja Ukrainan allekirjoittamassa asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklassa tarkoitettussa Ukrainan tukivälineen mukaisessa puitesopimuksessa vahvistettujen oikeuksien, vastuiden ja velvoitteiden kanssa. Näin varmistetaan, että makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan liittyvät unionin taloudelliset edut suojataan tehokkaasti, toteuttamalla asianmukaisia toimenpiteitä, jotka liittyvät petosten, korruption ja muiden rahoitusapuun mahdollisesti liittyvien sääntöjenvastaisuuksien estämiseen ja torjumiseen. Lisäksi lainasopimuksessa myönnetään varainhoitoasetuksen mukaisesti komissiolle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF), Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle ja tilanteen niin vaatiessa Euroopan syyttäjänvirastolle tarvittavat oikeudet ja valtuudet, myös niiltä kolmansilta osapuolilta, jotka osallistuvat unionin varojen hoitamiseen makrotaloudellisen rahoitusavun lainan saatavuusaikana ja sen jälkeen. Ukrainan olisi myös ilmoitettava komissiolle varojen käyttöön liittyvistä sääntöjenvastaisuuksista Ukrainan tukivälineen mukaisessa puitesopimuksessa määrättyjen menettelyjen mukaisesti.

- (29) Ukrainan rahoitustarpeiden yhteydessä on aiheellista järjestää rahoitustuki varainhoitoasetuksen 224 artiklassa säädetyn ja siinä yhtenä rahoitusmenetelmänä käyttöön otetun hajautetun rahoitusstrategian mukaisesti, minkä odotetaan lisäävän unionin joukkolainojen likviditeettiä ja unionin toteuttamien liikkeeseenlaskujen houkuttelevuutta ja kustannustehokkuutta.

- (30) Poiketen siitä, mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/947¹² 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, makrotaloudellisen rahoitusavun lainasta johtuvaa rahoitusvastuuta ei saisi tukea asetuksella (EU) 2012/947 perustetulla ulkosuhdetoimien takuujärjestelyllä. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainan tuen olisi oltava varainhoitoasetuksen 223 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua rahoitusapua. Koska makrotaloudellisen rahoitusavun lainasta myönnettävä rahoitusapu on käytettävissä vuonna 2024 ja se on hyväksytty varainhoitoasetuksen 223 artiklan 1 kohdan mukaisesti, on aiheellista ottaa käyttöön Ukrainalle makrotaloudellisen rahoitusavun lainaa koskeva takaus, joka ylittää monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät mutta pysyy neuvoston päätöksen (EU, Euratom) 2020/2053¹³ 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen enimmäismäärien rajoissa neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2093¹⁴ 2 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Kun otetaan huomioon taloudelliset riskit ja se, että rahoitusapu on tarkoitus kattaa talousarviosta, makrotaloudellisen rahoitusavun lainan tukea varten ei tulisi muodostaa varauksia, koska se on tarkoitus taata monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylittäen, ja poiketen siitä, mitä varainhoitoasetuksen 214 artiklan 1 kohdassa säädetään, rahoitusastetta ei tulisi asettaa.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/947, annettu 9 päivänä kesäkuuta 2021, naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen – Globaali Eurooppa perustamisesta, Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksen N:o 466/2014/EU muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1601 ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 480/2009 kumoamisesta (***EUVL L 209, 14.6.2021, s. 1***).

¹³ Neuvoston päätös (EU, Euratom) 2020/2053, annettu 14 päivänä joulukuuta 2020, Euroopan unionin omien varojen järjestelmästä ja päätöksen 2014/335/EU, Euratom kumoamisesta (***EUVL L 424, 15.12.2020, s. 1***).

¹⁴ Neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2093, annettu 17 päivänä joulukuuta 2020, vuosia 2021–2027 koskevan monivuotisen rahoituskehyksen vahvistamisesta (***EUVL L 433 I, 22.12.2020, s. 11***).

- (31) Kun otetaan huomioon Venäjän hyökkäyssodan aiheuttama Ukrainan vaikea tilanne ja Ukrainan tukeminen sen pitkän aikavälin vakausralla, unionin on aiheellista antaa Ukrainalle erittäin edullisin ehdoin makrotaloudellisen rahoitusavun laina, jonka laina-aika on niin pitkä, että se mahdollistaa monivuotisen rahoituskehyksen enimmäismäärät ylittävän takauskapasiteetin.
- (32) Komission olisi hallinnoitava tämän asetuksen nojalla annettavaa unionin tukea Ukrainalle.
- (33) Sen varmistamiseksi, että Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat seurata tämän asetuksen täytäntöönpanoa, komission olisi annettava niille säännöllisesti tietoja tämän asetuksen nojalla Ukrainalle myönnettävän unionin tuen toteuttamisesta ja toimitettava niille asiaan liittyvät asiakirjat.
- (34) Jotta voidaan varmistaa tällä asetuksella perustettujen järjestelyjen toimivuuden jatkuvuus, komission olisi tarkasteltava säännöllisesti järjestelyjen riittävyyttä ja raportoitava siitä Euroopan parlamentille ja neuvostolle läpinäkyvyyden ja vastuuvollisuuden takaamiseksi.

- (35) Jotta voidaan varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (36) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitteita eli tuen antamista Ukrainalle sen rahoitustarpeiden kattamiseksi, erityisesti tarjoamalla edullista lyhyen ja pitkän aikavälin helpotusta makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja eittakaisinmaksettavan tuen muodossa mekanismin mukaisesti, vaan ne voidaan niiden laajuuden ja vaikutuksen vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

- (37) Venäjän provosoimattoman ja perusteettoman hyökkäyssodan aiheuttamista poikkeuksellisista olosuhteista johtuvan asian kiireellisyyden vuoksi olisi poikettava Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen, Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimukseen liitetystä kansallisten parlamenttien asemasta Euroopan unionissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 1 olevassa 4 artiklassa tarkoitettua kahdeksan viikon määräajasta.
- (38) Ukrainan tilanne huomioon ottaen tämän asetuksen olisi tultava voimaan kiireellisesti sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I luku
Yleiset säännökset

1 artikla
Kohde

Tällä asetuksella perustetaan Ukrainan lainayhteistyömekanismi, jäljempänä 'mekanismi', ja asetetaan Ukrainan käyttöön poikkeuksellista lainan muodossa myönnettävää makrotaloudellista rahoitusapua, jäljempänä 'makrotaloudellisen rahoitusavun laina', Ukrainan tukemiseksi rahoitustarpeidensa täyttämiseksi.

2 artikla
Määritelmät

Tätä asetusta sovellettaessa tarkoitetaan:

- 1) 'unionin tuella' mekanismin puitteissa käytössä olevaa makrotaloudellisen rahoitusavun lainaa ja ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea;
- 2) 'kahdenvälisellä lainalla' lainaa, jonka kolmas maa kahdenvälisten lainojen antajan ominaisuudessa suoraan tai välillisesti antaa Ukrainan hyväksi;

- 3) 'tukikelpoisella kahdenvälisellä lainalla' kahdenvälistä lainaa, jonka komissio on hyväksynyt mekanismin puitteissa tukikelpoiseksi;
- 4) 'makrotaloudellisen rahoitusavun lainalla' poikkeuksellista taloudellista tukea, jonka unioni asettaa Ukrainan käyttöön lainan muodossa III luvun nojalla;
- 5) 'makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksella' III lukuun perustuvaa lainasopimusta, jonka allekirjoittavat komissio unionin puolesta sekä Ukraina;
- 6) 'liitännäiskustannuksilla' kaikkia makrotaloudellisen rahoitusavun lainasta ja vastaavasta kahdenvälisestä lainasta aiheutuvia kustannuksia tai maksuja.

II luku

Ukrainan lainayhteistyömekanismi

3 artikla

Tarkoitus

Mekanismin tarkoituksena on antaa Ukrainalle ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea, jolla Ukrainaa autetaan maksamaan takaisin makrotaloudellisen rahoitusavun laina ja tukikelpoisia kahdenvälisiä lainoja. Tätä tarkoitusta varten mekanismi vastaanottaa varoja ja maksaa ne säännöllisesti Ukrainalle makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja tukikelpoisten kahdenvälisen lainojen pääoman, korkojen ja liitännäiskustannusten kattamiseksi. Mekanismin on varmistettava toiminnassaan sekä kahdenvälisen lainojen antajien että unionin tasavertainen kohtelu.

4 artikla

Rahoitus

1. Mekanismiin osoitetaan varoja, jotka asetetaan käyttöön seuraavista:
 - a) asetuksen (EU) N:o 833/2014 liitteen XLI mukaisesti siirretyt varat, jotka ovat varainhoitoasetuksen 21 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja; ja
 - b) jäsenvaltioilta, kolmansilta mailta tai muista lähteistä rahoitusosuuksina saadut varat; tällaiset rahoitusosuudet ovat varainhoitoasetuksen 21 artiklan 2 kohdan a, d ja e alakohdassa tarkoitettuja ulkoisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.
2. Kaikkien tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen rahoitusosuuksien osalta tehdään rahoitusosuussopimus unionin lukuun toimivan komission ja rahoittajan välillä. Rahoitusosuussopimukseen on sisällyttävä erityisesti maksuehtoja koskevia määräyksiä. Komissio ilmoittaa tehdyistä rahoitusosuussopimuksista Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhtäaikaaisesti ja viipymättä.

5 artikla

Käytettävissä oleva tuki

1. Mekanismiin perustuva ei-takaisinmaksettava rahoitustuki on käytettävissä 6, 7 ja 8 artiklassa säädetyin edellytyksin, ja sillä autetaan Ukrainaa maksamaan takaisin pääoma, korot ja liitännäiskustannukset, jotka aiheutuvat seuraavista:
 - a) makrotaloudellisen rahoitusavun laina; ja
 - b) tukikelpoiset kahdenväliset lainat.
2. Mekanismiin perustuva ei-takaisinmaksettava rahoitustuki on kohdennettava Ukrainan auttamiseen 1 kohdassa tarkoitettujen makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja tukikelpoisten kahdenvälisten lainojen takaisinmaksamisessa niin, että kunkin lainan euroina ilmaistu pääoma suhteutetaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja kaikkien tukikelpoisten kahdenvälisten lainojen euroina ilmaistun pääoman summaan. Kun Ukraina on maksanut makrotaloudellisen rahoitusavun lainan tai tukikelpoisen kahdenvälisen lainan kokonaisuudessaan takaisin korkoineen ja liitännäiskustannuksineen, rahoitustuen kohdentamista mukautetaan siten, että mahdolliset tulevat mekanismin mukaiset varat kohdennetaan jäljellä oleviin lainoihin niin, että kunkin lainan euroina ilmaistu pääoma suhteutetaan kaikkien jäljellä olevien lainojen euroina ilmaistun pääoman summaan.

3. Komissio tekee päätöksen, jossa vahvistetaan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kohdentaminen makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja tukikelpoisten kahdenvälisen lainojen välillä. Komissio käyttää kohdentamista laskiessaan kunkin tukikelpoisen kahdenvälisen lainan 6 artiklan 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua euroina ilmaistua pääomaa. Komissio muuttaa kyseistä päätöstä viipymättä siten, että kukin kahdenvälisen laina sisällytetään siihen kyseisen lainan tultua voimaan. Komissio voi muuttaa kyseistä päätöstä pienentääkseen kohdennusta yksittäiseen kahdenväliseen lainaan suhteellisesti, jos kyseistä kahdenvälistä lainaa ei makseta Ukrainalle kokonaisuudessaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja tukikelpoisten kahdenvälisen lainojen pääoman kokonaismäärä saa olla enintään 45 miljardia euroa.

5. Mekanismiin perustuva ei-takaisinmaksettava rahoitustuki maksetaan euroina.
6. Maksujen edellytyksenä on, että 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja varoja on käytettävissä.
7. Unioni ei ota vastuuta tukikelpoisten kahdenvälisen lainojen takaisinmaksusta.

6 artikla

Komission täytäntöönpanopäätös kahdenvälisen lainojen tukikelpoisuudesta

1. Jos Ukraina haluaa pyytää mekanismin puitteissa tukea saadakseen apua kahdenvälisen lainan takaisinmaksuun, sen on toimitettava komissiolle asiaa koskevan kahdenvälisen lainasopimuksen teksti viimeistään 1 päivänä kesäkuuta 2025.

2. Komissio arvioi viipymättä, ovatko kahdenväliset lainat mekanismin puitteissa tukikelpoisia, seuraavia kriteerejä noudattaen:
- a) kahdenvälistä lainasopimusta ei ole allekirjoitettu ennen 20 päivää syyskuuta 2024;
 - b) kahdenvälisen lainan vastapuoli toimii G7-maiden ”ERA-lainat Ukrainalle” -aloitteen puitteissa; ja
 - c) kahdenvälinen laina on maksettava kokonaisuudessaan Ukrainan hyväksi ennen 31 päivää joulukuuta 2027; maksut voidaan kytkeä politiikkaa koskevien ehtojen täyttymiseen.

Komissio voi pyytää arviota varten Ukrainalta lisätietoja.

3. Kahdenväliseen lainasopimukseen sisältyvä lykkäävä ehto, jonka mukaan sopimus ei tule voimaan ennen kuin komissio on hyväksynyt kahdenvälisen lainan tukikelpoisuuden tai ennen kuin 7 artiklassa tarkoitettu mekanismin täytäntöönpanoa koskeva sopimus on tullut voimaan, ei estä komissiota tekemästä kahdenvälisestä lainasta myönteistä arviota.

4. Komissio hyväksyy kahdenvälisen lainan tukikelpoisuuden täytäntöönpanopäätöksellä.
5. Tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettussa komission täytäntöönpanopäätöksessä vahvistetaan
 - a) kahdenvälisen lainan antaja;
 - b) kahdenvälisen lainan euroina ilmaistu pääoma; mikäli se on tarpeen, kahdenvälisen lainan pääoma ilmaistaan myös kyseisen kahdenvälisen lainan valuutassa, jolloin kahdenvälisen lainan muuntokurssi euroon nähden on *Euroopan unionin virallisen lehden C-sarjassa* 20 päivänä syyskuuta 2024 julkaistu päivittäinen euron vaihtokurssi; ja
 - c) perustelut kahdenvälisestä lainasta tehdyille myönteiselle arviolle.

6. Kaikkien komission tämän artiklan mukaisesti hyväksymien kahdenvälisen lainojen ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen pääomien summa ei saa ylittää 5 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua määrää.
7. Komissio voi kumota tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanopäätöksen, jos asianomainen kahdenvälinen lainasopimus ei tule voimaan viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2025.
8. Jos kahdenvälisen lainan arvio on kielteinen, komissio toimittaa kyseisen arvion Ukrainalle ja perustelee arvionsa.

7 artikla

Sopimus mekanismin täytäntöönpanosta

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitettua mekanismiin perustuvaa ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea myönnetään Ukrainalle vasta sen jälkeen, kun komissio on tehnyt Ukrainan kanssa Ukrainan lainayhteistyömekanismin täytäntöönpanoa koskevan sopimuksen, jäljempänä 'sopimus Ukrainan lainayhteistyömekanismin täytäntöönpanosta'.

2. Sopimukseen Ukrainan lainayhteistyömekanismin täytäntöönpanosta on sisällytettävä erityisesti seuraavat:
- a) Ukrainan velvoite käyttää mekanismiin perustuva ei-takaisinmaksettava rahoitustuki makrotaloudellisen rahoitusavun lainan tai tukikelpoisten kahdenvälisen lainojen pääoman, korkojen ja liitännäiskustannusten takaisinmaksuun;
 - b) niiden kahdenvälisen lainojen antajien pankkitilien tiedot, joille komissio suorittaa niiden kahdenvälisiin lainoihin liittyvän mekanismiin perustuvan ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen;
 - c) makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan liittyvän mekanismiin perustuvan ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksamisen osalta määräykset, joilla varmistetaan, että unioni käyttää kyseiset määrät suoraan makrotaloudellisen rahoitusavun lainan takaisinmaksuun;
 - d) erityiset määräykset, joissa otetaan huomioon 5 artiklan 7 kohta ja joilla varmistetaan, että unionin ei voida katsoa olevan vastuussa vahingoista, joita Ukraina tai jokin kolmas osapuoli mahdollisesti aiheuttaa tukikelpoisten kahdenvälisen lainojen täytäntöönpanossa, myös mekanismin täytäntöönpanon seurauksena, ja erityisesti silloin, kun 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen varojen määrä ajan myötä vaihtelee tai varat loppuvat;

- e) Ukrainan velvollisuus hankkia kahdenvälisten lainojen antajilta todisteet seuraavista ja toimittaa ne viipymättä komissiolle:
 - i) kunkin kahdenvälisen lainasopimuksen voimaantulo; ja
 - ii) kunkin takaisinmaksuvelvoitteen täyttäminen, mukaan lukien sovellettava muuntokurssi sikäli kuin se on tarpeen.
- f) Ukrainan velvollisuus sopia kunkin kahdenvälisten lainojen antajan kanssa, että kaikkien Ukrainan kahdenvälisten lainojen antajalle antamien, kahdenvälisen lainan takaisinmaksuun tarkoitettujen määrien, joilla ei välittömästi täytetä takaisinmaksuvelvoitteita, on oltava käytettävissä, kunnes takaisinmaksuvelvoitteet erääntyvät, ja myös kyseisille määriksi mahdollisesti kertyneiden korkojen on oltava käytettävissä kahdenvälisen lainasopimuksen velvoitteiden täyttämiseen;

- g) Ukrainan velvollisuus liittää jokaiseen maksupyyntöön
 - i) yksityiskohtaiset tiedot jäljellä olevista kunkin kahdenvälisen lainasopimuksen nojalla erääntyvistä määristä; ja
 - ii) yksityiskohtaiset tiedot f alakohdassa tarkoitetuista takaisinmaksuvelvoitteiden täyttämiseen käytettävissä olevista määristä;
 - h) kahdenvälisen lainojen antajille annettu nimenomainen lupa, että ne 8 artiklan 6 kohdan nojalla saavat poikkeuksellisesti esittää maksupyyntönsä, edellyttäen, että kahdenvälisen lainojen antajat toimittavat tämän kohdan g alakohdassa tarkoitetut tiedot; ja
 - i) mahdolliset muut mekanismin täytäntöönpanon edellyttämät vaatimukset.
3. Sopimusta Ukrainan lainayhteistyömekanismin täytäntöönpanosta muutetaan siinä määrin kuin se on tarpeen 6 artiklan 4 kohdan nojalla tehdyn komission täytäntöönpanopäätöksen tultua voimaan.

8 artikla

Ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksaminen

1. Ukraina voi toimittaa komissiolle kahdesti vuodessa pyynnön makrotaloudellisen rahoitusavun lainaa ja tukikelpoisia kahdenvälisiä lainoja koskevasta mekanismiin perustuvasta ei-takaisinmaksettavasta rahoitustuesta.
2. Komissio arvioi Ukrainan mekanismiin perustuvaa ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea koskevan pyynnön seuraavien vaatimusten perusteella:
 - a) 11 artiklan 1 kohdassa säädetyn, ainoastaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan sovellettavan ennakkoehdon noudattaminen;
 - b) sen toteaminen, että makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan tai kuhunkin tukikelpoiseen kahdenväliseen lainaan liittyvien maksujen kokonaisarvo mahdollisesti kertyneine korkoineen ei ylitä kokonaismäärää, jonka Ukraina on velkaa kyseiselle kahdenvälisen lainan antajalle; ja
 - c) Ukrainan lainayhteistyömekanismin täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen velvoitteiden noudattaminen.

3. Jos 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja varoja on käytettävissä ja komissio antaa myönteisen arvion mekanismiin perustuvaa ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea koskevasta pyynnöstä, se tekee ilman aiheetonta viivytystä päätöksen, jolla hyväksytään mekanismiin perustuvan ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksaminen, mukaan lukien kunkin tukikelpoisen kahdenvälisen lainan takaisinmaksun tukemiseksi maksettava määrä ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainan takaisinmaksun tukemiseksi käyttöön asetettava määrä. Mekanismin puitteissa maksettavan määrän on oltava yhtä suuri kuin 4 artiklan 1 kohdan perusteella käytettävissä olevien varojen määrä. Maksettava määrä on kohdennettava 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun komission päätöksen mukaisesti.
4. Jos määrä, joka on asetettu Ukrainan käyttöön makrotaloudellisen rahoitusavun lainan takaisinmaksun tukemiseksi, on suurempi kuin erääntynyt takaisin maksettava makrotaloudellisen rahoitusavun lainan määrä, ylityksen saa käyttää makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun 15 artiklan 2 kohdan e alakohdan mukaisesti tai unioni voi pidättää sen yksinomaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainan takaisinmaksun tukemiseen tulevaisuudessa. Mahdollinen kertynyt korko on myös asetettava käyttöön tähän tarkoitukseen.

5. Jos komission arvio mekanismiin perustuvaa ei-takaisinmaksettavaa rahoitustukea koskevasta pyynnöstä on kielteinen, se ilmoittaa siitä viipymättä Ukrainalle ja perustelee arvionsa.
6. Komissio voi asianmukaisesti perustelluista syistä poikkeuksellisesti arvioida maksupyyntöjä, jotka ovat kahdenvälisten lainojen antajien esittämiä, erityisesti jos komissio on tehnyt 11 artiklan 4 kohdan mukaisen päätöksen tai jos Ukraina ei noudata Ukrainan lainayhteistyömekanismin täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen mukaisia velvoitteitaan, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamista.

III LUKU

Makrotaloudellinen rahoitusapu

9 artikla

Unionin poikkeuksellisen makrotaloudellisen rahoitusavun käytettävyys

1. Unioni asettaa Ukrainan käyttöön poikkeuksellista makrotaloudellista rahoitusapua tukeakseen Ukrainaa sen rahoitustarpeiden täyttämisessä. Unionin poikkeuksellinen makrotaloudellinen rahoitusapu myönnetään Ukrainalle lainoina, jäljempänä 'makrotaloudellisen rahoitusavun laina'. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainalla katetaan Ukrainan rahoitusvajetta, joka on todettu yhteistyössä kansainvälisten rahoituslaitosten kanssa.

2. Komissio hallinnoi makrotaloudellisen rahoitusavun lainan vapauttamista 11 artiklassa tarkoitettua ennakkoehtoa koskevan arvionsa ja 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun yhteisymmärryspöytäkirjaan sisältyvien politiikkaa koskevien ehtojen täytäntöönpanon perusteella.
3. Makrotaloudellisen rahoitusavun laina on saatavilla 31 päivään joulukuuta 2024. Komissio asettaa sen käyttöön yhdessä erässä, joka voidaan maksaa yhdessä tai useammassa osakerässä. Kaikki osat on maksettava viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2025.

10 artikla

Määrä

1. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainan enimmäismäärä on 35 miljardia euroa. Jos kuitenkin komission tehdessä 13 artiklassa tarkoitetun erän maksamista koskevaa päätöstä tämän enimmäismäärän ja komission 6 artiklan mukaisesti jo hyväksymien tukikelpoisten kahdenvälisten lainojen pääoman sekä G7-ryhmän ”ERA-lainat Ukrainalle” -aloitteen puitteissa komissiolle ilmoitettujen kolmansien maiden esittämien aikomusten pääoman summa on yli 45 miljardia euroa, makrotaloudellisen rahoitusavun lainan enimmäismäärästä vähennetään ylityksen arvo.
2. Jos Ukrainan rahoitustarpeet vähenevät olennaisesti sinä aikana, jona makrotaloudellisen rahoitusavun laina on käytettävissä, myös siinä tapauksessa, että Venäjä korvaa Ukrainalle sotatoimista aiheutuneet vahingot, komissio voi 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen pienentää makrotaloudellisen rahoitusavun lainan määrää tai peruuttaa sen.

3. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainojen duraatio on enintään 45 vuotta.

11 artikla

Tuen ennakkoehdot

1. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainan myöntämisen ennakkoehdona on, että Ukraina pitää yllä ja kunnioittaa toimivia demokratian mekanismeja, mukaan lukien parlamentaarista monipuoluejärjestelmää ja oikeusvaltioperiaatetta, ja takaa ihmisoikeuksien, myös vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeuksien, kunnioittamisen.
2. Komission yksiköt ja Euroopan ulkosuhdehallinto seuraavat 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon täyttymistä, erityisesti ennen maksuerän vapauttamista ja osaerien maksamista, ottaen tilanteen mukaan asianmukaisesti huomioon komission säännöllisen laajentumiskertomuksen. Komissio ottaa tässä prosessissa huomioon kansainvälisten elinten, kuten Euroopan neuvoston ja sen Venetsian komission, asiaankuuluvat suositukset. Komissio ilmoittaa neuvostolle 1 kohdassa asetetun ennakkoehdon täyttymisestä ennen maksuerän vapauttamista ja osaerien maksamista Ukrainalle.

3. Tämän artiklan 1 ja 2 kohtaa sovelletaan päätöksen 2010/427/EU mukaisesti.
4. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu arviointi on suoritettava yhdessä asetuksen (EU) 2024/792 5 artiklan 2 kohdassa säädetyn arvioinnin kanssa.
5. Jos komissio toteaa, että 1 artiklassa asetettua ennakkoehtoa ei ole täytetty tai se ei enää täyty, se keskeyttää makrotaloudellisen rahoitusavun lainan maksamisen ja 8 artiklassa tarkoitetun mekanismiin perustuvan ei-takaisinmaksettavan tuen maksamisen siltä osin kuin se koskee makrotaloudellisen rahoitusavun lainaa.

12 artikla

Yhteisymmärryspöytäkirja

1. Komissio sopii Ukrainan kanssa makrotaloudellisen rahoitusavun lainaan liittyvistä politiikkaa koskevista ehdoista. Nämä politiikkaa koskevat ehdot vahvistetaan yhteisymmärryspöytäkirjassa.

2. Politiikkaa koskevien yhteisymmärryspöytäkirjan ehtojen on oltava johdonmukaisia täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2024/1447 liitteeseen sisältyvien laadullisten ja määrällisten tavoitteiden ja kyseisen päätöksen mahdollisten muutosten kanssa. Politiikkaa koskeviin yhteisymmärryspöytäkirjan ehtoihin on lisäksi sisällytettävä sitoumus edistää yhteistyötä unionin kanssa Ukrainan puolustusteollisuuden elvyttämisessä, jälleenrakentamisessa ja nykyaikaistamisessa Ukrainan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan elvyttämiseen, jälleenrakentamiseen ja nykyaistamiseen tähtäävien unionin ohjelmien tavoitteiden mukaisesti.
3. Komissio hyväksyy yhteisymmärryspöytäkirjan ja sen muutosten allekirjoittamisen täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään noudattaen 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä.

13 artikla
Vapauttamispäätös

1. Ukrainan on ennen kunkin erän vapauttamista esitettävä rahoituspyyntö, johon on liitetty yhteisymmärryspöytäkirjan määräysten mukainen kertomus.
2. Komissio tekee päätöksen erän vapauttamisesta seuraavien vaatimusten täyttymisestä tekemänsä arvion perusteella:
 - a) 11 artiklan 1 kohdassa säädetyn ennakkoehdon noudattaminen; ja
 - b) yhteisymmärryspöytäkirjassa vahvistettujen politiikkaa koskevien ehtojen tyydyttävä tähtyminen.
3. Osaerien maksaminen voidaan sovittaa yhteen Ukrainan tukivälineen I pilarin mukaisen lainan tai ei-takaisinmaksettavan rahoitustuen maksamisen ajoituksen kanssa asetuksen (EU) 2024/792 mukaisesti.

14 artikla

Lainanotto- ja lainanantotoimet

1. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainan rahoittamiseksi komissiolle annetaan valtuudet lainata tarvittavat varat unionin lukuun pääomamarkkinoilta tai rahoituslaitoksilta varainhoitoasetuksen 224 artiklan mukaisesti.
2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/947 31 artiklan 3 kohdan toisessa virkkeessä säädetään, Ukrainalle makrotaloudellisen rahoitusavun lainan mukaisesti annettua rahoitusapua ei tueta ulkosuhdetoimien takuujärjestelystä. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainoja varten ei muodosteta varauksia eikä varainhoitoasetuksen 214 artiklan 1 kohdasta poiketen vahvisteta rahoitusastetta prosenttiosuutena tämän asetuksen 10 artiklassa tarkoitetusta määrästä.

3. Varat, joiden maksaminen on keskeytetty tämän asetuksen 11 artiklan 5 kohdan mukaisesti, ovat käytettävissä siinä määrin kuin se on tarpeen unionin lainanotto toimien takaisinmaksun tukemiseksi. Tällaisten varojen käyttö tällä tavoin ei vapauta Ukrainaa sen velvollisuudesta maksaa makrotaloudellisen rahoitusavun laina takaisin makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksen ehtojen mukaisesti.

15 artikla

Makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimus

1. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainan yksityiskohtaiset rahoitusehdot vahvistetaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksessa.
2. Varainhoitoasetuksen 223 artiklan 4 kohdassa säädettyjen seikkojen lisäksi makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksessa on edellytettävä, että
 - a) asetuksen (EU) 2024/792 9 artiklassa tarkoitetussa Ukrainan tukivälineen mukaisesti tehdyssä puitesopimuksessa määrättyjä oikeuksia, vastuita ja velvoitteita sovelletaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimukseen ja siihen sisältyviin varoihin;
 - b) Ukraina hyödyntää samoja hallinto- ja valvontajärjestelmiä, joita ehdotetaan asetuksella (EU) 2024/792 vahvistetussa Ukraina-suunnitelmassa;

- c) varmistetaan, että unionilla on oikeus makrotaloudellisen rahoitusavun lainan aikaistettuun takaisinmaksuun, jos on osoitettu, että Ukraina on makrotaloudellisen rahoitusavun lainan hallinnoinnissa sekaantunut petokseen tai korruptioon tai mihin tahansa muuhun unionin taloudellisia etuja vahingoittavaan laittomaan toimintaan;
- d) Ukraina noudattaa edelleen 11 artiklan 1 kohdassa vahvistettua ennakkoehtoa;
- e) 8 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu ylitys voidaan käyttää kokonaan tai osittain makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ennenaikaiseen takaisinmaksuun komission aloitteesta tai, jos komissio sen hyväksyy, Ukrainan pyynnöstä; ja

- f) määritellään vesiputousrakenteeseen perustuvat yksityiskohtaiset takaisinmaksujärjestelyt:
- i) 8 artiklan mukaisesti hyväksytty mekanismiin perustuva ei-takaisinmaksettava tuki makrotaloudellisen rahoitusavun lainaa varten käytetään suoraan makrotaloudellisen rahoitusavun lainan takaisinmaksuun;
 - ii) jos mekanismiin perustuvaa ei-takaisinmaksettavaa tukea ei varojen riittämättömyyden vuoksi anneta tai siitä annetaan vain osa, varat, jotka unioni on pidättänyt 8 artiklan 4 kohdan mukaisesti, on käytettävä makrotaloudellisen rahoitusavun lainan suoraan takaisinmaksuun;
 - iii) jos i ja ii alakohdissa tarkoitetut varat ovat riittämättömiä ja päästään sopimukseen sotakorvauksista tai sotatoimista aiheutuneiden vahinkojen vastaavasta taloudellisesta korvaamisesta Ukrainalle, Ukraina on käytettävä tällaiset varat makrotaloudellisen rahoitusavun lainan hoitoon; ja
 - iv) jos i, ii ja iii alakohdissa tarkoitetut varat ovat riittämättömiä, Ukraina on edelleen vastuussa jäljellä olevista makrotaloudellisen rahoitusavun lainan erääntyvistä määristä.
3. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimuksen ehtojen laiminlyönti antaa komissiolle syyn keskeyttää tai peruuttaa erän tai osaerien vapauttamisen tai, jos se on perusteltua, syyn vaatia makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ennen aikaista takaisinmaksua.
4. Makrotaloudellisen rahoitusavun lainasopimus asetetaan pyynnöstä yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentin ja neuvoston saataville.

16 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

IV luku

Loppusäännökset

17 artikla

Tietojen antaminen Euroopan parlamentille ja neuvostolle

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle tietoja tämän asetuksen täytäntöönpanosta, mukaan lukien mekanismin ja makrotaloudellisen rahoitusavun lainan puitteissa suoritettavat maksut, ja toimittaa kyseisille toimielimille asiaan liittyvät asiakirjat ajallaan. Kyseiset tiedot on toimitettava Ukrainan tukivälineen puitteissa sovittujen toimielinten välisten järjestelyjen, Ukrainan tukivälinettä koskeva vuoropuhelu mukaan lukien, mukaisesti.

2. Komissio antaa vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta edellisen vuoden aikana, mukaan lukien täytäntöönpanoa koskeva arviointi. Kyseisessä kertomuksessa
- a) tarkastellaan makrotaloudellisen rahoitusavun lainan täytäntöönpanossa saavutettua edistymistä; ja
 - b) arvioidaan Ukrainan taloudellista tilannetta ja näkymiä sekä edistymistä 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen politiikkaa koskevien ehtojen toteuttamisessa.

Komissio sisällyttää ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuun kertomukseen tarvittaessa ja erityisesti makrotaloudellisen rahoitusavun lainan ja kaikkien tukikelpoisia kahdenvälisiä lainoja koskevien sopimusten voimassaolon päättymisen jälkeen uudelleentarkastelun tähän asetukseen sisältyvien järjestelyjen riittävydestä.

3. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2027 jälkiarviointikertomuksen, jossa arvioidaan tässä asetuksessa säädetyn päätökseen saadun makrotaloudellisen rahoitusavun lainan tuloksia ja tehokkuutta sekä sitä, missä määrin se on myötävaikuttanut avun tavoitteiden saavuttamiseen.

18 artikla
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja